

kundigen Werner Heisenberg en Niels Bohr en werkte aanvankelijk enthousiast mee aan de ontwikkeling van kernwapens. Er is wel gesuggereerd dat Von Weizsäcker voorkomen heeft dat Hitler over dat wapen kon beschikken, maar zelf heeft hij dat altijd ontkend. Hoe dit ook zij, na de oorlog viel Von Weizsäcker van zijn geloof in de vooruitgang.

Evenals zijn Russische collega Andrej Sacharov, de vader van de Russische waterstofbom, begon Von Weizsäcker te wijzen op de gevaren van de kernwapens voor de mensheid. Om die reden werd hem door de Vrije Universiteit een eredoctoraat verleend in de rechtsgeleerdheid. Wegens 'uitzonderlijke wetenschappelijke en juridische verdiensten voor de westerse samenleving, en de ontwikkeling van de polemologie of irenologie, waartoe hij vanuit zijn kennis der natuurwetenschappen verhelderende bijdragen bood', werd hem door promotor prof. dr. I. A. Diepenhorst de bul overhandigd. 93

Von Weizsäcker voldeed in een doorwrochte rede na de promotie volledig aan de verwachtingen: hij noemde angst de basis van de Koude Oorlog en de wapenwedloop. 'Naastenliefde' was in zijn ogen het enige dat die angst zou kunnen doorbreken. Die naastenliefde kon alleen door God worden bewerkstelligd. Wie de waarheid zocht, kon dat tegelijk opvatten als een aansporing om God te zoeken. Von Weizsäcker gebruikte 'zoeken' en 'geloven' bewust door elkaar. Het zal de toehoorders als muziek in de oren hebben geklonken: zoekend geloven, dat was precies wat de VU-bestuurders in de jaren zeventig deden.

H. C. BIJVOET (1975)

'De Buys Ballot van de 20e eeuw.' Zo omschreef een leerling H. C. ('Herman') Bijvoet (1918-2000). Bijvoet was in alles een autodidact. Hij werd op 2 februari 1918 geboren in Bloemendaal. Naar eigen zeggen noteerde hij al op de middelbare school dagelijks de temperatuur. Zijn kennismaking met de professionele meteorologie dateert uit de jaren dertig, toen hij in militaire dienst gelegerd werd in Soesterberg. De HBS-er Bijvoet kon van zijn hobby (nog) geen beroep maken en kwam te werken in een Amsterdamse ijzerwinkel.

Het bloed kroop waar het niet gaan kon: Bijvoet bood zichzelf als vrijwilliger aan bij het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Insti-